

Sygnatura akt VIII GC 392/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w G.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o zapłatę

- I. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 73.524,92 (siedemdziesiąt trzy tysiące pięćset dwadzieścia cztery 92/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 28 czerwca 2013 roku;
- II. oddala powództwo w pozostałej części;
- III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7.294,00 (siedem tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt cztery) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 392/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 90.435,66 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 6.459,69 złotych od dni 11.08, 11.09, 11.10, 11.11, 11.12.2010 roku, 11.01, 11.02, 11.03, 11.04, 11.05, 11.06, 11.07, 11.08 i 11.09.2011 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podała, że strony planowały wspólne prowadzenie działalności gospodarczej i utworzenie nowego podmiotu, który prowadziłby działalność w zakresie między innymi produkcji wyrobów z drewna, produkcji mebli oraz produkcji wyrobów tartacznych. Zgodnie z zawartą umową powódkę obciążał obowiązek dostarczenia maszyn i urządzeń umożliwiających funkcjonowanie przyszłego podmiotu. W wykonaniu tej umowy powódka zawarła umowę leasingu operacyjnego okleiniarki B. A. (...) i przekazała to urządzenie pozwanej. W dniu 4.10.2010 roku strony zawarły umowę spółki i założyły (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Pozwana nie przekazała okleiniarki nowo utworzonej spółce, natomiast sama je użytkowała w okresie od dnia 1.08.2010 roku do dnia 31.09.2011 roku. W dniu 12.10.2011 roku strony zawarły umowę dzierżawy tej okleiniarki, która została następnie rozwiązana. Zwrot maszyny nastąpił dopiero w dniu 8.04.2013 roku. Zdaniem powódki pozwana bezumownie użytkowała okleiniarkę łącznie przez okres 27 miesięcy. Powódka wzywała pozwaną do zapłaty za bezumowne korzystanie z okleiniarki wynagrodzenia w kwocie 174.411,67 złotych, natomiast pozwana odmówiła zapłaty. Powódka wyjaśniła, że wysokość miesięcznego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie

ustaliła w kwocie stanowiącej równowartość w złotych polskich czynszu dzierżawnego ustalonego na mocy umowy z dnia 12.10.2011 roku na kwotę 1.513,34 Euro, jako odpowiadającego stawkom rynkowym. Dodała, że dochodzi od pozwanej wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z okleiniarki za okres od 1.08.2010 roku do 31.09.2011 roku z uwzględnieniem podatku Vat, zaś wyliczenia kwoty wyrażonej w złotych polskich dokonała według kursu euro NBP na dzień wezwania do zapłaty, a więc na dzień 13 czerwca 2013 roku, wynoszącego 4,2685 złotych.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podniosła, że nie użytkowała bezumownie okleiniarki wskazanej w pozwie, bowiem w okresie od 1.08.2010 roku do 31.09.2011 roku okleiniarka była użytkowana przez spółkę (...).

Pozwana dodała, że nie naraziła powódki na żadne straty związane z wydaniem jej przez powódkę okleiniarki. Nie ciążył na pozwanej żaden obowiązek przekazania spółce (...) okleiniarki, bowiem pozwana i ta spółka prowadziły działalność pod tym samym adresem.

Odnosząc się do twierdzenia pozwanej powódka mu zaprzeczyła. Stwierdziła nadto, że spółka (...) nie prowadziła działalności, a więc nie mogła korzystać z okleiniarki.

Stan faktyczny i wskazanie dowodów.

W dniu 24.05.2010 roku powódka zawarła z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę leasingu operacyjnego o nr (...) okleiniarki marki B. (...). W umowie określono czas trwania umowy na 48 miesięcy. Ratę miesięczną ustalono na kwotę 645,80 euro. Powódkę obowiązywało opłacenie ubezpieczenia przedmiotu leasingu oraz jego bieżąca konserwacja i naprawy. Umowa przewidywała wykup przedmiotu leasingu przez leasingobiorcę, zaś wartość wykupu określono na 6%. Maszyna ta została wydana pozwanej i zamontowana w lokalu pozwanej przy ul. (...) w G. w lipcu 2010 roku.

Dowody: - umowa leasingu operacyjnego nr (...) wraz z harmonogramem spłat (k.

19-21),

- zlecenie spedycyjne transportu okleiniarki (k. 25),

- protokół odbioru z dnia 30.07.2010 roku (k. 27-28),

- zeznania świadków J. B. (od godziny 00:10:09 do 00:12:57

rozprawy z dnia 8.05.2014 roku), P. V. D. (od godziny 00:46:06

do 00:47:10),

- przesłuchanie w charakterze strony powodowej T.

M. (od godziny 00:31:10 do 00:31:55 rozprawy z dnia

8.05.2014 roku).

Powódka zakupiła również piły standardowe, pilarkę tarczową, odciąg wiórów i trocin, stolik podporowy, belkę dociskową, rozdzielacz z blachy, piłę formatową i docisk pneumatyczny. Ostatecznie pozwana zakupiła te ruchomości.

Dowody: - faktury Vat wystawione powódce (k. 22-24, 35-37).

Strony planowały wspólne, poprzez tworzoną w tym celu spółkę, prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie produkcji wyrobów z drewna i mebli. W tym celu powódka nabyła okleiniarkę marki B. (...).

W dniu 4.10.2010 roku strony zawarły umowę spółki, która miała działać pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Jako przedmiot jej działalności wskazano między innymi: produkcja wyrobów tartacznych, produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli, produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna, produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, produkcja mebli biurowych i sklepowych, produkcja mebli kuchennych oraz produkcja pozostałych mebli.

Spółka ta nie rozpoczęła działalności i nie osiągnęła żadnych przychodów. W dniu 26.10.2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. podjęło uchwałę nr 1/10/2011 o rozwiązaniu tej spółki oraz uchwałę nr 2/10/2011 o powołaniu likwidatora spółki w osobie D. G..

Dowód: - umowa spółki (...) z dnia 4.10.2010 roku (k. 30-34),

- protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki (...)

z dnia 26.10.2011 roku (k. 49-50),

- informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z

dnia 12.05.2014 roku (k. 162),

- zeznania świadka P. V. D. (od godziny 00:44:45 do 00:46:06

rozprawy z dnia 8.05.2014 roku

- przesłuchanie za powódkę T.

M. (od godziny 00:31:10 do 00:31:55 i od 00:37:47 do

00:39:03 rozprawy z dnia 8.05.2014 roku).

Pozwana sama użytkowała otrzymaną od powódki okleiniarkę w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w okresie od 30.07.2010 roku do 31.09.2011 roku. W lipcu 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. wykonała na zlecenie pozwanej naprawę okleiniarki.

W dniu 12.10.2011 roku strony postępowania zawarły umowę dzierżawy, zgodnie z którą powódka oddała w dzierżawę pozwanej okleiniarkę B. A. (...). W § 3 ust. 1 umowy strony postępowania ustaliły czynsz dzierżawny w wysokości 1.513,34 Euro brutto miesięcznie. W § 2 ust. 2 umowy strony postanowiły, że czynsz będzie płatny do 10 każdego dnia miesiąca z dołu na podstawie faktury wystawionej przez powódkę na koniec miesiąca, przy czym pierwszy okres płatności obejmuje okres od 1 do 31.10.2011 roku. Płatność miała mogła być dokonywana w złotych polskich według średniego kursu NBP na dzień wystawienia faktury, bądź kwota netto mogła być płacona w Euro a podatek VAT w złotych polskich. W § 4 ust. 1 strony postanowiły, że umowa zostaje zawarta na czas określony do 31.05.2014 roku bez możliwości jej wcześniejszego wypowiedzenia. Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy powódce przysługiwało prawo natychmiastowego odstąpienia od umowy w przypadku nie płacenia przez pozwaną za trzy pełne okresy płatności.

Dowód: - protokół odbioru z dnia 30.07.2010 roku (k. 27-28),

- protokół naprawy okleiniarki (k. 38),

- faktury Vat związane z naprawą okleiniarki wystawione pozwanej (k. 39-40),

- umowa dzierżawy z dnia 12.10.2011 roku (k. 41),

- przesłuchanie świadka P. V. D.'a (od 00:47:10 do 00:48:59)

- przesłuchanie za powódkę T. M.

(od godziny 00:32:00 do 00:35:25 oraz 00:36:56 do 37:47

rozprawy z dnia 8.05.2013 roku).

Pismem z dnia 14.02.2012 roku powódka rozwiązała umowę dzierżawy okleiniarki z powodu niepłacenia przez pozwaną czynszu za trzy pełne miesiące, a także wezwała ją do zaprzestania korzystania z przedmiotu dzierżawy. Poinformowała pozwaną, że wyznacza termin odbioru maszyny na dzień 27.02.2012 roku.

Dowód : pismo z dnia 14.02.2012 roku (k. 42).

Pismami z dnia 5.03., 8.03, 13.03.2012 i 25.03.2013 roku powódka wzywała pozwaną do zwrotu okleiniarki i do zaprzestania jej używania, wyznaczała terminy jej odbioru na dzień 27.02.2012 roku oraz na dzień 16.03.12 roku, a także wzywała pozwaną do przedłożenia dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie okresowych przeglądów technicznych okleiniarki. Powódka zwracała się do pozwanej o wskazanie przez nią terminu, w którym możliwe będzie odebranie od niej okleiniarki.

Pozwana pismem z dnia 9.03.2012 roku, poinformowała powódkę, że przygotowanie i udostępnienie do odbioru okleiniarki w dniu 16.03.2012 roku nie będzie możliwe, ponieważ maszyna znajduje się w trakcie prac niezbędnych do utrzymania jej we właściwym stanie technicznym. Zadeklarowała jednocześnie gotowość przekazania maszyny do odbioru w dniu 30.03.2012 roku. W skierowanych do powódki pismach z dnia 21.12.2012 roku, 11.02.2013 roku i 28.03.2013 roku pozwana zaprzeczyła, że użytkowała okleiniarkę B. A. (...). Twierdziła, że w okresie od 1.06.2010 roku do 30.09.2010 roku okleiniarka była w użytkowaniu spółki (...). Przyznała, że użytkowała okleiniarkę od października 2011 roku do marca 2012 roku. Przekonywała, że od marca 2012 roku maszyna jest nieużywana i może być wydana.

Pismem z dnia 17.06.2013 roku powódka poinformowała pozwaną, że obciąża ją kwotą 174.411,67 złotych tytułem bezumownego korzystania z okleiniarki, za okresy: od 1.08.2010 roku do 30.09.2011 roku oraz od 1.03.2012 roku do 31.03.2013 roku, oraz wezwała pozwaną do zapłaty tej kwoty w terminie do dnia 27.06.2013 roku pod rygorem dochodzenia jej na drodze postępowania sądowego. Pismo to zostało wysłane pozwanej w dniu 17.06.2013 roku.

W odpowiedzi na powyższe pozwana w piśmie z dnia 20.06.2013 roku zakwestionowała obowiązek zapłaty kwoty 174.411,67 złotych z tytułu bezumownego korzystania. Zaprzeczyła że używała okleiniarki B. A. (...) od 1.08.2010 roku do 30.09.2011 roku. Twierdziła, że w tym okresie okleiniarka była użytkowana przez spółkę (...).

Dowody: - korespondencja pomiędzy stronami (k. 43-47, 51-52, 70-76).

Powódka w okresie wiosennym 2012 roku podjęła próbę odebrania powódce okleiniarki. Maszyna ta nie została udostępniona powódce, a jej pracownicy nie zostali wpuszczeni na teren magazynu produkcyjnego pozwanej.

Ostatecznie powódka odebrała pozwanej okleiniarkę w późniejszym czasie.

Dowody: - zeznania świadka J. B. (od godziny 00:10:09 do 00:12:57

rozprawy z dnia 8.05.2014 roku),

- przesłuchanie za powódkę T. M. (od godziny

00:35:25 do 00:36:56 rozprawy z dnia 8.05.2014 roku).

Ocena dowodów:

Fakt uzyskania przez powódkę prawa do okleiniarki marki B. (...) na podstawie umowy leasingu nie budził sporu, natomiast dane tej maszyny należało ustalić na podstawie samej umowy leasingu operacyjnego nr (...), zlecenia transportu oraz protokołu odbioru okleiniarki. Te dowody, jak i inne dowody pisemne dołączone do pozwu, nie były kwestionowane przez pozwaną.

Ponieważ pozwana broniła się, że w okresie objętym pozwem nie używała okleiniarki, lecz używała ją spółka (...), konieczne było zbadanie, zgodnie z wnioskiem powódki, czy spółka ta prowadziła działalność gospodarczą w tym okresie. Służył temu przede wszystkim dokument w postaci informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z dnia 12 maja 2014 roku. Odnosi się on do informacji samej spółki (...), zaś żadna ze stron tych danych nie podważyła. Przemawiają za nimi też kolejne fakty, a przede wszystkim rozwiązanie spółki (...). Po przeprowadzeniu tych dowodów, a przede wszystkim stwierdzeniu, że spółka (...) nie podjęła działalności, odpadła potrzeba przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka w osobie likwidatora tej spółki (...). Był on wcześniej bezskutecznie wzywany o przedłożenie dokumentów w postaci dzienników notowań oraz zestawień sald i obrotów spółki (...), czego likwidator zaniechał. Nie doszło więc do podważenia wymienionych wyżej dowodów wskazujących na niepodjęcie działalności przez spółkę (...), a tym samym oczywistą bezpodstawność twierdzenia pozwanej, że spółka ta używała okleiniarki wydanej przez powódkę pozwanej.

Na tą okoliczność zeznawali także świadek P. V. D. oraz przesłuchany za powódkę T. M.. Zgodne z innymi dowodami jest przede wszystkim ich twierdzenie, że spółka (...) nie rozpoczęła działalności, zatem nie mogło dojść do wykorzystania przez nią okleiniarki wydanej pozwanej.

Pozwana właściwie nie zaprzeczała, że okleiniarka, której bezumownego używania dotyczy pozew, została jej wydana. Potwierdza to również wzmiankowany protokół odbioru z dnia 30 lipca 2010 roku. Dowody ze źródeł osobowych pozwoliły ustalić okoliczności tego wydania i cel, któremu miało ono służyć. Dowody zakupu pozostałych urządzeń nie miały w niniejszej sprawie istotnego znaczenia, choć uprawdopodobniały fakt, że strony, przez utworzenie spółki (...), miały zamiar prowadzić wspólnie działalność gospodarczą między innymi w zakresie produkcji elementów drewnianych. Powyższe koresponduje z dowodem z umowy spółki (...).

Fakt zawarcia umowy dzierżawy okleiniarki, data jej zawarcia oraz wysokość stawki czynszu za dzierżawę, jak również fakt wypowiedzenia tej umowy nie były przez pozwaną kwestionowane. Dokumenty te służyły przede wszystkim ustaleniu wysokości szkody powódki. Ponieważ pozwana odebrała okleiniarkę a po kilku latach ją zwróciła, zaś nie ma danych na temat jej używania przez inną osobę, to jasne powinno być, że pozostawała ona w dyspozycji pozwanej przez cały ten okres.

O tym, że pozwana używała okleiniarki wydanej jej przez powódkę świadczy też to, że zaszła konieczność jej naprawy. Przyznała to sama pozwana, a wynika to też z protokołu naprawy okleiniarki oraz faktury dotyczącej kosztów tej naprawy.

Pozwana w niniejszej sprawie została wezwana do przedłożenia faktur sprzedaży za okres od 1.08.2010 do 30.09.2011 roku w terminie 14 dni pod rygorem przyjęcia, że odmawia przeprowadzenia tych dowodów. Pozwana nie przedłożyła ich pomimo przedłużenia jej terminu do wykonania tej czynności. Dokumenty te miały stanowić dowody między innymi tego, że okleiniarka B. A. była użytkowana przez pozwaną. Mogłyby one również stanowić dowód tego, że pozwana nie korzystała z okleiniarki. Odmowa ich przedłożenia, stwierdzona zgodnie z wskazanym rygorem w zarządzeniu z dnia 16 stycznia 2014 roku, w kontekście zgromadzonego w niniejszym postępowaniu materiału dowodowego musi być uznana za przeciwdziałanie wyjaśnieniu okoliczności niniejszej sprawy (art. 233 § 2 k.p.c.).

W związku z tą postawą pozwanej nie można było uznać, że okoliczności dotyczące działalności pozwanej, a zwłaszcza wykonywanej przez nią produkcji, bądź jej braku, mają być wyjaśniane zeznaniami świadków. Pozwana jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, winna więc prowadzić pełną dokumentację rachunkową i na podstawie tej dokumentacji można ustalić, czy i jaką działalność prowadziła w danym okresie oraz z jakimi wynikami.

Należy dodatkowo przyjąć, że wobec odmowy przedstawienia przez pozwaną żądanej dokumentacji, mimo wcześniejszych deklaracji wypełnienia tego zobowiązania, wnioskowanie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka, musiało zostać uznane za złożenie wniosku dowodowego tylko dla zwłoki.

Na podstawie dowodów w postaci korespondencji stron ustalono stanowiska jakie zajmowały powódka i pozwana przed wszczęciem niniejszego postępowania. Posłużyły one również ustaleniu, że powódka próbowała odzyskać okleiniarkę od pozwanej. Pisma pozwanej kierowane do powódki nie mogły wystarczać do ustalenia, że nie pozwana tylko spółka (...) używała okleiniarki. To twierdzenie nie może być uważane za zgodne z prawdą, bowiem – jak już była mowa – spółka (...) nie rozpoczęła działalności.

Ocena prawna.

Powódka wystąpiła przeciwko pozwanej z roszczeniem o zapłatę kwoty 90.456,66 złotych za bezumowne korzystanie przez pozwaną z rzeczy ruchomej - okleiniarki marki B. (...) w okresie od 1.08.2010 do 30.09.2011 roku.

Powódce nie służyły roszczenia przewidziane w przepisach art. 222-230 k.c., bowiem nie była ona w okresie objętym pozwem właścicielem okleiniarki. To nie znaczy, że powódka nie może dochodzić żądania wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z leasingowanej okleiniarki. Powódka miała prawo wyłącznego posiadania i korzystania z tej rzeczy. Obciążało ją też ubezpieczenie okleiniarki, jej bieżąca konserwacja oraz naprawy. (...) operacyjny, który zawarła powódka, był także leasingiem czystym, a więc nie obejmującym ponoszenia przez finansującego kosztów związanych z bieżącym korzystaniem z przedmiotu leasingu (konserwacja, remonty, ubezpieczenie, itp.).

Oddanie okleiniarki powódce przez leasingodawcę nastąpiło przez przeniesienie jej posiadania, przez co powódka objęła faktyczne władztwo nad tą rzeczą. Nie można mówić, że finansujący (leasingodawca) sprzeciwił się oddaniu przez powódkę rzeczy stronie pozwanej. Świadczy o tym zawarcie i wykonywanie umowy dzierżawy pomiędzy stronami do czasu jej rozwiązania przez powódkę z uwagi na niepłacenie czynszu przez pozwaną. Trzeba też pamiętać, że objęcie okleiniarki w drodze leasingu na podstawie umowy zawartej przez powódkę z (...) Funduszem (...) nastąpiło w celu rozpoczęcia działalności przez spółkę powołaną przez powódkę i pozwaną.

Powódka miała także majątkowy interes w dochodzeniu tego roszczenia. To powódka uiszczala raty leasingowe za okleiniarkę, co biorąc pod uwagę opcję nabycia przez powódkę okleiniarki po zakończeniu leasingu, powinno być traktowane jako odpłatność na poczet ceny.

Podstawa faktyczna powództwa nie wskazuje na poniesienie przez powódkę szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym pozwanej. W okresie objętym pozwem powódka właściwie nie żądała zwrotu okleiniarki, Zmierzała raczej do usankcjonowania korzystania z niej przez pozwaną poprzez zawarcie umowy, co nastąpiło już po okresie objętym żądaniem pozwu, w dniu 12 października 2011 roku.

Wobec tego pozwana, korzystając z przedmiotu leasingowanego przez powódkę bez jakiegokolwiek umowy, pozostawała w bezpodstawnym wzbogaceniu. Zgodnie z art. 405 k.c. z bezpodstawnym wzbogaceniem mamy do czynienia wówczas, gdy dany podmiot uzyskał korzyść bez podstawy prawnej. Nie chodzi tu tylko o brak podstawy prawnej w postaci przepisu prawa stanowionego, ale także o brak czynności prawnej, orzeczenia sądu czy decyzji administracyjnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1998 roku, III CKN 18/98).

Trzeba pamiętać, że istnienie bezpodstawnego wzbogacenia nie jest zależne od źródła jego powstania (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1998 roku, II CKN 58/98), toteż może być nim również działanie zubożonego, choćby takie – w realiach niniejszej sprawy – jak wydanie rzeczy wzbogaconemu, który następnie z niej korzysta bez podstawy umownej. Bez znaczenia są zatem argumenty pozwanej o braku odpowiedzialności za pozostawanie okleiniarki pod adresem jej działalności, skoro była ona zgodnie z wolą stron przeznaczona dla spółki (...), znajdującej się pod tym samym adresem.

W okresie objętym pozwem pozwana nie miała podstawy umownej do używania okleiniarki leasingowanej przez powódkę. Jej korzyścią była możliwość używania okleiniarki i czerpania w związku z tym pożytków polegających na prowadzeniu produkcji przy jej wykorzystaniu, bez wynagrodzenia za korzystanie z okleiniarki. Wzbogaceniu pozwanej odpowiadało zubożenie powódki. Biorąc pod uwagę obciążenia powódki z tytułu rat leasingowych, zubożeniem było to, że płacąc te raty, a nadto ubezpieczenie, powódka nie mogła korzystać z okleiniarki. Ponieważ korzystanie to mogło polegać bądź to na prowadzeniu produkcji, bądź na uzyskaniu wynagrodzenia z umowy co do odpłatnego oddania okleiniarki do używania innemu podmiotowi, to powódka mogła domagać się zwrotu nieosiągniętego zysku.

Zwrot bezpodstawnego wzbogacenia nie mógł nastąpić w naturze. Przepis art. 405 k.c. przewiduje wówczas zwrot wartości korzyści. Powódka wybrała żądanie zwrotu utraconych dochodów z tytułu dzierżawy okleiniarki, do której mogłoby dojść gdyby w okresie objętym pozwem powódka miała zachowane faktyczne władztwo nad tą rzeczą. Pozwana nie zaprzeczyła, że powódka mogłaby osiągnąć dochód netto odpowiadający czynszowi obowiązującemu w okresie trwania dzierżawy okleiniarki na podstawie umowy stron z dnia 12 października 2011 roku. Nie budzi też zastrzeżeń sięgnięcie do tej umowy jako do miarodajnego źródła wiedzy na temat możliwego do uzyskania wynagrodzenia powódki za niedoszłą dzierżawę w okresie poprzedzającym zawarcie z pozwaną umowy z dnia 12 października 2011 roku (art. 361 § 2 k.c.).

Nie potwierdziło się oświadczenie pozwanej, że z okleiniarki korzystała spółka (...). Trzeba dodać, że choćby nie zależało od pozwanej fiasko zamysłu rozpoczęcia przy użyciu spółki (...) działalności gospodarczej polegającej na produkcji, przy pomocy okleiniarki, elementów z drewna, istnienie bezpodstawnego wzbogacenia po stronie pozwanej i tak rodziło by obowiązek pozwanej zwrotu korzyści na rzecz powódki jako zubożonego. Nie jest ważne dla istnienia bezpodstawnego wzbogacenia, czy nastąpiło ono z woli osoby wzbogaconej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2002 roku, V CKN 641/00).

W wyniku wzbogacenia określonego wskazaniem przez powódkę utraconych korzyści majątek pozwanej nie pomniejszył się o coś, o co powinien się pomniejszyć (wynagrodzenie należne powódce za korzystanie z okleiniarki w celach prowadzenia działalności gospodarczej). Jest to niewątpliwie korzyść, którą da się określić w pieniądzu.

W związku z takim wzbogaceniem pozwanej, zubożenie powódki polega na tym, że jej majątek w okresie objętym pozwem nie powiększył się o coś, o co powinien się powiększyć. To zubożenie również da się określić w pieniądzu. Pomiędzy wzbogaceniem a zubożeniem niewątpliwie zachodzi ścisły związek rozumiany jako współwystępujące zjawiska kauzalne, zależność tego rodzaju, że są to niejako dwie strony tego samej sytuacji (tak, W. Czachórski, A. Brzozowski, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania. Zarys wykładu, Warszawa 2002, s. 185).

O wysokości należnego powódce zwrotu wartości korzyści decydują stawki rynkowe. Jak już była mowa, nie ma powodu by kwestionować stawki, które strony same przyjęły zawierając umowę z dnia 12 października 2011 roku. Pozwana nie przedstawiła żadnych twierdzeń wskazujących na to, że w okresie objętym pozwem, a poprzedzającym zawarcie umowy z dnia 12 października 2011 roku, powódka mogłaby uzyskać wyłącznie niższe korzyści z dzierżawy.

Nie można było jednak podzielić poglądu powódki, że wartość żądania, powinna uwzględniać podatek Vat. Powódka nie wskazała żadnego argumentu za przyjęciem, że zwrot tego co nie wpłynęło do jej majątku (a nie majątku Państwa), objąć ma również podatek VAT. Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 4 ustawy o podatku od towarów i usług, opodatkowaniu podlega sprzedaż towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zwrot bezpodstawnego wzbogacenia nie jest takim działaniem.

Powódka miała prawo dokonać obliczenia ekwiwalentu bezpodstawnego korzystania przez pozwaną z okleiniarki marki B. (...) poprzez zastosowanie przeliczenia kwoty wynikającej w wzmiankowanej wyżej umowy dzierżawy, wyrażonej w Euro, według kursu NBP na dzień 13 czerwca 2013 roku, bowiem w tym dniu wezwała pozwaną do zapłaty dochodzonego roszczenia. Ustalając, jaka część ustalonej w ten sposób kwoty brutto, wynoszącej 6.459,69 złotych miesięcznie, jest kwotą netto, a więc odpowiadającą temu, co powódka mogłaby uzyskać w tym samym czasie

zawierając umowę o odpłatne przekazanie do użytkowania innemu podmiotowi, należało podzielić tą kwotę przez współczynnik 1,23 (uwzględniający obowiązującą w Polsce stawkę podatku VAT), co dało kwotę 5.251,78 złotych, jako miesięczną korzyść pozwanej z bezumownego korzystania z okleiniarki, a tym samym wysokość zubożenia powódki w tym samym czasie. Powódka domagała się wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z okleiniarki przez pozwaną za okres 14 miesięcy, co razem daje kwotę 73.524,92 złotych.

Powódka domagała się także zasądzenia odsetek za poszczególne miesięczne kwoty bezpodstawnego wynagrodzenia. Powódka jednak nie wezwała pozwanej do zapłaty kolejnych rat. Skierowała do niej wezwanie do zapłaty z dnia 17.06.2013 roku, w którym termin zapłaty za bezumownego korzystanie z rzeczy ruchomej wyznaczyła na dzień 27 czerwca 2013 roku. Odsetki ustawowe zasądzono więc od dnia 28 czerwca 2013 roku, to jest od dnia upływu terminu wyznaczonej pozwanej, stosownie do treści art. 455 k.c. Dalej idące żądanie w zakresie odsetek należało oddalić.

Z żądania powódki na kwotę 90.435,66 złotych uwzględniono żądanie co do kwoty 73.524,92 złotych, co oznacza że powódka wygrała niniejszy proces w około 81%. Mimo niepełnego wygrania sprawy należało odstąpić od zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. W niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania art.103 § 1 k.p.c., zgodnie z którym niezależnie od wyniku sprawy sąd może włożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem. W myśl § 2 tego artykułu dotyczy to zwłaszcza kosztów powstałych wskutek uchylenia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów, a także nieusprawiedliwionej odmowy poddania się mediacji, na którą strona uprzednio wyraziła zgodę. Jak już była mowa, zachowanie pozwanej należy ocenić jako zmierzające do utrudnienia i przedłużenia niniejszego postępowania, a więc wypełniało cechy obstrukcji procesowej. Pozwana nie wyjaśniła takiej swojej postawy. Trzeba pamiętać, że zgodnie z art. 3 k.p.c. strony są obowiązane nie tylko dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody, ale przede wszystkim – do wykonywania czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami.

Wobec wygrania przez powódkę niniejszej sprawy w części, to jest w około 81% należało w zasądzeniu na jej rzecz zwrotu kosztów procesu ująć wysokość opłaty sądowej tylko w odniesieniu do zasądzzonego roszczenia (kwotę 3.677 złotych). Należało natomiast ująć w tym zasądzeniu wynagrodzenia radcowskie odpowiadające stawce minimalnej przewidziane dla kwoty zasądzenia należności głównej, zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, oraz kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu.